

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/19077 GK 21
7/21947 GK 62
7/22347 GK 66
7/22467 GK 68
7/23097 GK 77
7/23348 GK 83
25 Subat 2020

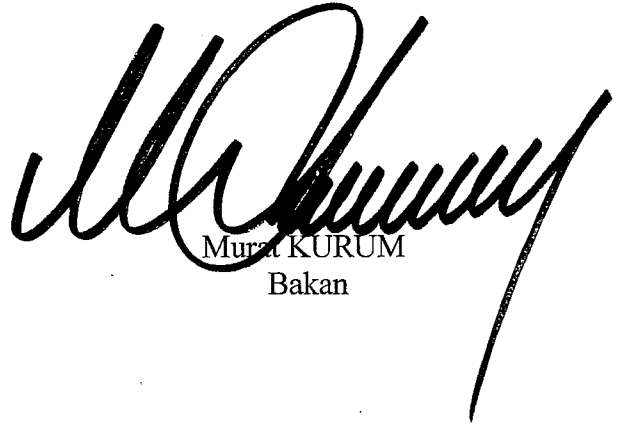
Sayı : 30824082/610- 48974
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2020
7/23349 GK 83
7/23350 GK 83
7/23351 GK 83
7/23654 GK 88
7/23769 GK 91
7/23770 GK 91
7/23771 GK 91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (6 Adet- 6 Sayfa)
- Cevap yazısı (39 Adet, 93 Sayfa)

7/22704 GK 73
7/23555 GK 86
7/23781 GK 91
7/20885 GK 43
7/22700 GK 73
7/23092 GK 77
7/23773 GK 91
7/23344 GK 83
7/23345 GK 83
7/24417
7/24088 GK 94
7/24089 GK 94
7/22091 GK 63

7/6137 GK 59
7/9287 GK 101
7/10158 GK 119
7/13384 GK 5
7/15368 GK 11
7/15629 GK 12
7/18700 GK 15
7/15462 GK 11
7/15367 GK 11
7/17714 GK 12
7/17980 GK 12
7/19674 GK 29
7/22626 GK 73
7/22627 GK 73

UŞAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZKAN YALIM'IN
TBMM 7/23555 SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Ülke genelinde 1975-1995 yılları arasında İLBANK tarafından yaptırılan içme suyu ve kanalizasyon tesis ve şebekelerinde asbestli çimento içeren borular kullanıldığı bilinmektedir.

Sağlık Bakanlığı'nın geçmiş yıllarda açıkladığı verilere göre, akciğer, karaciğer ve pankreas, yemek borusu kanserine yol açan asbest içeren malzemelerden yapılan su borularının 58 ilde, 500 ilçe ve o dönemde köy vasfında olan 1240 mahallede kullanıldığı açıklanmıştır. Asbestli su borularının hangi illerde ve hangi şebekelerde kullanıldığı ise tam olarak bilinmiyor denilmektedir.

Solunum yoluyla alınan asbest, başta akciğer kanseri olmak üzere çeşitli kanserlere yol açtığı çok sayıda bilimsel çalışmada gösterilmiştir. Solunum yoluyla alınan asbest liflerinin kansere yol açmasında en önemli mekanizma akciğerde birikim göstermeleri ve birtakım organlarda değişikliklere yol açtığı bilinmektedir. Asbestin bu yolla diğer organlara ilerlediği ve organlarda birikimlere yol açtığı bilinmektedir. Asbestin ağız yolu ile alınması durumunda ise yine bazı organlarda birikme neden olduğu, bu organlarda benzer değişikliklere neden olduğu için pankreas, karaciğer, yemek borusu, prostat kanserlerine neden olduğu uluslararası bilimsel araştırmalarda ispatlanmıştır.

Bu bağlamda;

1-1975-1995 yılları arasında İLBANK tarafından tesis edilen içme suyu şebekelerinde asbestli boru hangi il, ilçe ve eskiden köy vasfında olan mahallelerde kullanılmıştır? Söz konusu şebekelerden hangilerinde asbestli borular tamamen sökülerek temizlenmiştir?

2-Sağlık Bakanlığı tarafından asbestli su borularının hangi illerde ve hangi şebekelerde kullanıldığı ise tam olarak bilinmiyor denilmektedir. O dönemde İLBANK tarafından yapılan işlerin ihalelerinde hazırlanan teknik şartnamelerinden neden bu yerler tespit edilmemiştir? Ya da bu yöntemle ihale edilen asbestli boruların yerlerini arşivlere inerek tespit etmeyi düşünüyor musunuz?

3-Asbest kullanılan borular özel yöntemler ile çıkarılıp imha edilmesi gerekirken; Bu boruların hiç sökülmeden toprak altında bırakıldığı iddiaları vardır. Bu iddialar doğru mudur? Söz konusu boruların toprak altında bırakılması tehlikelere neden olmakta mıdır? Söz konusu borular çıkarılıyor ise hangi yöntemlerle nerede ve nasıl imha edilmektedir?

4-İlimiz Uşak Banaz'da ana ve ara şebekelerde asbestli boruların kullanıldığı bilinmektedir. Banaz Belediye Encümenleri tarafından 07.01.2020 tarihli belediye encümen toplantısında bu konu gündeme alınmıştır. Fakat belediye başkanlığı yetersiz ödenek ve çok maliyetli olması nedeni ile asbestli boruların değiştirilmesi işini gündeme almadığı iddiaları vardır? Bu iddialar doğru mudur? Banaz 'da asbestli borular nedeni ile daha fazla kanser vakası yaşanmaması için boruların değişimi ile ilgili olarak ek bir ödenek çıkarılması düşünülmekte midir?

5-Banaz'da asbestli boruların su şebekesinde kullanılmasından dolayı yukarıda belirtilen hangi kanser vakalarına rastlanmaktadır? Banaz'da kanser hastalığına yakalananların sayısı kaçtır? İlçemizde kanser nedeni ile 2000'li yıllardan bu yana kaç kişi ölmüştür?

6-Banaz'da içme suyu şebekelerinde yer yer su analizi yapılmakta mıdır? Su analizleri yapılıyor ise içme sularında tespit edilen asbest oranı nedir? Hangi sıklıkla su analizleri yapılmaktadır?

7-Uşak Merkez, Sivaslı, Karahallı, Eşme ve Ulubey İlçelerimizin hangilerinin içme sularının tesisinde asbestli boru kullanılmıştır? Adı geçen yerleşim alanlarında yapılan su analizlerinde çıkan asbest oranı nedir? Hangi sıklıkla su analizleri yapılmaktadır?

CEVAPLAR

İçmesuyu projelerinde 2002 yılından itibaren asbest boru kullanılmamaktadır. 2002 yılından önce yaklaşık 15.000 km asbest boru kullanılmış, bu boruların %75'i değiştirilmiştir.

İçmesuyu tesislerinde mevcut olan asbest borular, İller Bankası A.Ş. dışında, belediyeler ve büyükşehir su kanal idareleri tarafından münferit olarak değiştirilmektedir. Talepleri doğrultusunda, belediyelerimizin su temin sistemleri ve şebekeleri yeniden projelendirilerek mevcuttaki asbest borular bir plan dahilinde değiştirilmektedir.

Her içmesuyu şebeke sisteminde, nüfusa göre değişen miktarlarda (1 yılda en az 2 adet kontrol izlemesi en az 1 adet denetleme izlemesi) su analizleri yapılmakta olup, bu işlem İl ve İlçe Sağlık Müdürlükleri tarafından takip edilmektedir. Ayrıntılı bilgi için Sağlık Bakanlığı'ndan bilgi edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.